

Handläggare: Eva Nilson
Fastighetsförvaltningen
Stab
Tel: 508 27567
eva.nilson@gfk.stockholm.se

2004-05-24

Dnr 02-763-2702

Till
Gatu- och fastighetsnämnden

Elfria zoner. Redovisning av kontorets pågående arbete enligt tidigare beslut i GFN

FÖRSLAG TILL BESLUT

Gatu- och fastighetsnämnden lägger redovisningen till handlingarna

Olle Zetterberg

Lars Callemo

SAMMANFATTNING

Gatu- och fastighetsnämnden beslöt i juni 2003 att kontoret ska återkomma med förslag till elfria zoner/ rekreatio nsområden för elöverkänsliga samt därvid särskilt verka för att grödingeområdet i Botkyrka görs till försöksområde för sådant ändamål. I övrigt ska kontoret arbeta för att styra bort och ej nyskapa störningskällor i områden där torp uthyres för elöverkänsliga. Kontoret har via roteln fått ett förslag till disposition av en sådan elfri zon i Grödinge.

Kontoret har efter GFN:s beslut varit mycket restriktivt med upplåtelse av mark för 3G-master. Samtliga kommuner, där Stockholm äger större markegendomar, har informerats om beslutet och om kontorets restriktiva hållning ifråga om 3G-upplåtelser. För att skapa en elfri zon i Grödinge utreder kontoret vilka åtgärder som är möjliga att genomföra. I förslaget till disposition av grödingeområdet ingår en del investeringsåtgärder såsom nya bostadshus, vägar och annat. Några investeringar är f n inte planerade i stadens budget för området. Om området ska göras till en lågstrålande zon måste detta fastställas i en plan. Sådant planarbete bedrivs av värdkommunen, i detta fall Botkyrka.

UTLÅTANDE

Bakgrund

Enligt tidigare beslut i GFN (2003-06-10) ska kontoret lämna förslag på elfria zoner/rekreatiomsområden för elöverkänsliga och att därvid särskilt utreda stadens mark i Grödinge, belägen i Botkyrka kommun, som försöksområde. Beslutet innebar också att kontoret i samverkan med andra kommuner ska styra bort och ej nyskapa störningskällor i områden där torp uthyres till elöverkänsliga, vilket kontoret tolkat som att vi inte gör några nya upplåtelse för 3G-master inom ett avstånd av ca 1 km från dessa torp. Endast i Botkyrka och Haninge kommuner har Stockholm f n sådana uthyrda torp.

Vid sammanträdet den 4 maj 2004 godkände GFN ytterligare ett ärende ang tillfälligt stopp för 3G-utbyggnaden. Enligt beslutet ska något stopp för 3G-utbyggnaden inte råda, men försiktighetsprincipen ska tillämpas vid placering av master och antenner.

Analys

Med anledning av beslutet 2003 skrev kontoret under hösten 2003 till de kommuner i Stockholms län där Stockholms stad äger större markegendomar. I brevet påpekade kontoret att vi kommer att vara mycket restriktiva med markupplåtelse för 3G-master i de känsliga områdena, och att vi förutsätter att resp kommun samarbetar med oss innan bygglov beviljas för sådana master. Botkyrka kommun tillställdes dessutom en karta som visar begränsningen av grödingeområdet.

Kontoret vill dock påpeka att i dessa angelägenheter kan vi agera endast i egenskap av markägare, där vi bara råder över våra egna marker och hur de ska användas. Vi har inte rådighet över bygglovhantering eller planarbete i värdkommunerna eller över miljöprövning vid tillståndsgivning, t ex vid etablering av 3G-master. Vår möjlighet att påverka detta begränsar sig till markägaransvaret och rätten att avgöra om vi vill upplåta mark för uppsättning av en antennmast.

Flera kommuner har därefter bett kontoret om yttrande över bygglovsansökningar rörande mastetableringar på Stockholms stads mark. Kontoret har dock i samtliga fall svarat att vi för närvarande inte kommer att upplåta mark för mast på ifrågavarande fastighet. Några nya mastetableringar för 3G-telefoni har därför inte kommit till stånd på stadens mark i andra kommuner utöver de redan befintliga, som endast är 4 st. Varje ärende prövas dock för sig, och kontoret har inte tolkat GFN:s beslut som något absolut stopp för 3G-utbyggnaden på stadens fastigheter.

En markägares rätt att vägra upplåta mark för 3G-master kan dock komma att sättas ur spel genom förändring av ledningsrättslagen. Enligt det förslag till förändring av lagen som f n är ute på remiss kan 3G-master uppföras med ledningsrätt, och det blir lantmäteriet som bestämmer var masterna ska stå. 3G-operatörerna kan därmed tvinga till sig mark och endast en engångsersättning för intrånget lämnas till markägaren.

Grödinge-området

Stadens mark i Grödinge, Botkyrka kommun, utreds särskilt enligt beslut i GFN. Visst samarbete sker med de elöverkänsliga personer som hyr torp inom området. Önskemål om särskilda åtgärder för att förbättra situationen för elöverkänsliga i Grödinge har kommit från berörda personer. Kontoret utreder vilka åtgärder som är möjliga att genomföra med hänsyn till att området även fortsättningsvis ska vara öppet för alla sorters friluftsmänniskor och att traditionellt skogs- och jordbruk bedrivs. Kontoret har vidtagit åtgärder som t ex information till och diskussioner med Botkyrka kommun, bl a gällande strålningsmätning av området, möten med de elöverkänsliga, utfärdad förhållningsregler gällande skogsbruket i området och infört stor restriktivitet vad gäller nyetableringar av master.

I detta sammanhang har kontoret fått en skrivelse med förslag till disposition av lågstrålande zon i Grödinge. Skrivelsen är ett diskussionsunderlag utarbetat av stadens elöverkänsliga hyresgäster i Grödinge med hjälp av en forskare från KTH. I underlaget föreslås en del investeringsåtgärder inom Grödinge för att göra området till en lågstrålande zon för rekreation och rehabilitering. Bl a föreslås uppförande av ett informationscentrum och ett antal elfria friliggande bostadshus samt anläggande av nya vägar, parkeringsplatser och en campingplats.

Kontoret är positivt till en utveckling av Grödinge, men några investeringar är för närvarande inte planerade i stadens budget för området. Intentionerna i utveckling av området till en lågstrålande zon måste fastställas i en plan för området. Planarbeten bedrivs av Botkyrka kommun, och kontoret följer med intresse utvecklingen av detta arbete.

Kontorets förslag/synpunkter

Kontoret föreslår att Gatu- och fastighetsnämnden lägger denna redovisning av arbetet med elfria zoner till handlingarna.

SLUT